

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Trigesimvsseptimvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

bores intraret; nec non per omne illud, quod ad hoc consequendum, medium esse posse, quantumvis difficile, ac molestum. itaque etiam in hoc versu subintelligitur densitas laborum ac tribulationum, quam etiam anima ingredi desiderat, quando ait:

Penetremus interius densitatem.

Nemo potest intrare densitatem operis Dei, nisi prius intraret densitatem laborum.

Laborum videlicet & pressurarum, eo quod sine medio ad intrandum densitatem iucundæ sapientiæ Dei: nam acrior cum laboribus pugna, puriorem intelligentiam adducit, atque adeo puriorem sublimioremque fruitionem; quia à radice interiori procedit. Idcirco cõmuni, & vulgari patendi modo minimè contenta, ait: *Ingre diamur interius densitatem.* Hinc S. Iob hoc genus patendi desiderans dixit: *Quis det ut veniat petitio mea, & quod exspecto, tribuat mihi Deus, & qui cõp̄it, ipse me*

conterat; soluat manum suam & succidat me, & hæc mihi sit consolatio, ut affligens me dolere non parcat. O utinam tandem homines agnolcerent, esse omnino impossibile pervenire ad densitatem sapientiæ & divitiarum Dei, nisi tottando prius densitatem laborum, multipliciter patiendo, ita veranima, ea in se solamen ac desiderium suum reponat! Utinam insuper cognolcerent, quemadmodum anima, quæ serio concupiscit sapientiam, verè prius operari intrare densitatem crucis, quæ est via vite, per quam pauci ingrediuntur! communi siquidem est omnibus, optare ingredi densitatem sapientiæ, divitiarum & deliciarum Dei; at verò desiderium intrandi densitatem laborum & dolorum propter Dei filium, paucorum est: sicut multi velent esse in termino vite, non confecto itinere intermedio, quod ad terminum ducit.

CANTVS TRIGESIMVS.

SEPTIMVS.

CANCION XXXVII.

SENSVS.

*¡ Luego alas subidas
Cavernas de la piedra nos iremos
Que estan bien escondidas
Y alli nos entraremos
¡ el mosto de granadas gustaremos.*

*Et mox ad sublimes
Petra cavernas simul ibimus,
Qua bene sunt recondita
Et illuc intrabimus,
Et granatorum mustum degustabimus.*

DECLARATIO.

VNa ex rationibus, quæ præ cæteris mouet animam, vt ingredi cupiat hanc densitatem sapientiæ & iudiciorum Dei, intimeque penetrare sp̄s iudicium laborum, vt diximus, ea est: vt intellectum suum vnire possit, & alta incarnati verbi in yf̄eria intelligere tanquam sublimiorem, sibi que sapi diorem sapientiam: ad cuius subli-

mem noticiam non peruenitur, nisi post ingressum in prædictâ densitatem sapientie & experientie laborum. Ait itaque Sponsa in hoc cantu, quod post intimum ingressum in hanc sapientiam & labores, ad Dei & hominis alta mysteria intelligenda procedent, quæ sublimiori sapientiâ referta, & in Deo magis sunt recondita: ait præterea illuc se ingressuros, animâ sese illis immergentes atque infundente, fruuntur etiam & gustabunt ipsa unâ cum Sponso suauitatem ex illorum notitia & cognitione manantem: fruuntur quoque & gustabunt virtutes & attributa Dei, quæ medijs hisce mysterijs in Deo innotescunt, nempe iustitia, misericordia, sapientia &c.

*Et mox ad sublimes
Petra cauernas simul ibi-
mus.*

Petra, de qua hic loquitur, est Christus, vt D. Paulus ait ad Corinthios: *Petra autem erat Christus.* Cauernæ sublimes sunt cella, alta, profundaque mysteria in Dei sapientiâ, quæ est in Christo, propter vnionem hypostaticam humanæ naturæ cum verbo diuino: tum etiam analogia intercedens inter vnionem hominum in Deo, & hanc hypostaticam vnionem; nec non in conuenientijs iustitiæ & misericordie Dei, quæ ibi reperiuntur super salutem humani generis in manifestatione iudiciorum ipsius: quæ quod tam alta sint, tamque profunda, satis congruè cauernæ nuncupantur. Alta quidem propter cellitudinem mysteriorum; cauernæ vero propter profunditatem sapientie; quemadmodum enim cauernæ sunt profundæ, & habent plures sinus; ita quodlibet mysterium humanitatis Christi profundissimum est in sapientia, habetque plurimos sinus iudiciorum suorum occultorû, prædestinationis ac præscientiæ erga filios hominum, propterea statim subdit:

Quæ bene sunt recondita,

Viq; adeo, vt licet plura mysteria & mirabilia Doctores sancti detexerint, & animæ deuotæ in huiusmodi vitæ statu cognouerint, adhuc tamè illis potior parse-

nuntiâda, imo & intelligenda restat: quare profundè fodiendum est in Christo, qui est instar fodinæ abundantis, plurimos thesaurorum sinus habetis, vbi quantumuis altè quis fodiat, non inuenitur finis, neque terminus eorum, imo in quolibet sinu nouæ venæ nouarum diuiciarum hinc & illinc reperiuntur. Propterea enim Diu. Paulus de eodem Christo ait: *In quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei absconditi.* Quos thesauros ingredi nequit anima, nec ad illos perungere valet, nisi prius transeat (sicut diximus) & ingrediatur densitatem laborum, interius exteriusque patiendò: & plurimâ à Deo beneficia intellectualia & sensibilia recipiendò, & nisi diuturna spiritalis exercitatio præcellerit. Hæc quippe omnia inferiora sunt & dispositiones ad sublimes cauernas cognitionis mysteriorum Christi; quæ est altissima sapientia, quæ in hac vita obtineri potest. Hinc Moyse petenti vt ostenderet sibi gloriam suâ respondit: *Non videbit me homo & viuat: sed ego ostendam omne bonum tibi,* id est, quod in præsentia vita videri potest. Quod ita factum est: nam constituto illo in foramine petreæ, quæ est Christus, vt diximus, posteriora sua illi ostendit, quod nil aliud fuit, quam mysteriorum operum suorum noticiam conferre, præsertim vero mysteriorum incarnationis filij sui. Hæc itaque foramina perfectè ingredi cupit anima, vt sese absorbeat inebriet & omnino transformet in amore

notitiarum illorum, in sinu Dilecti sui delitefcendo. Ad ista foramina illam inuitat in Canticis dicens: *Surge amica mea, speciosa mea, & veni, colamba mea, in foraminibus petrae, in cauerna maceria;* quae foramina sunt cauerna, de quibus agimus, & de quibus ait hoc loco Sponsa:

Et illuc intrabimus.

Illuc, videlicet notitias illas diuinorum mysteriorum ingrediemur, neque dicit intrabo sola, sed intrabimus, Dilectus, scilicet & ipsa ad significandum, non eam duntaxat hoc opus efficere, sed sponsum cum ipsa. Praeterea quia in hoc statu matrimonij spiritualis, de quo loquimur, Deus & anima ad inuicem sunt vniti; ideo nullum Anima facit opus sola sine Deo: Porro id, quod ait: *illuc intrabimus*: tantum est, ac si dicatur, ibi transformabimur ad inuicem in transformatione nouarum notitiarum, actuum & communicationum amoris. Nam etiam si anima, cum ista dicit, sit transformata, ratione praedicti status, hoc tamen non obstat, quin possit in hoc statu habere nouas illustrationes & transformationes nouarum notitiarum, lucisq; diuinae: imo frequentissime sunt illustrationes nouorum mysteriorum, quas Deus animae communicat, in perpetui communicatione facta inter ipsum & animam, imo in seipso idem ei communicat: ipsa vero quasi de nouo illum ingreditur secundum notitiam illorum mysteriorum, quae in illo cognoscitur atque in noua illa cognitione, artissimo ac sublimissimo modo eum amat, sese in illum transformans, secundum nouas illas notitias, sapor etiam & delectatio; quam tunc denuo percipi, est omnino ineffabilis, de qua loquens in subiecto versiculo ait:

Et granatorum mustum

degustabimus.

Granata significant diuina Christi mysteria & alta Dei iudicia, tum etiam virtutes & attributa, quae ex horum mysteriorum notitia cognoscuntur esse in Deo. Quemadmodum enim granata habent plurima exigua grana, orta & innixa in sphaerico illo sinu, ita quaelibet virtus, & attributum, mysterium & iudicium Dei, continet in se maximam multitudinem granorum, effectuum & ordinationum Dei admirabilium, quae continentur sustentantur in illo sphaerico seu circulari sinu virtutis & mysterij ad illos effectus pertinentis. Consulto autem hic notamus figuram circularem siue sphaericam granati: nam vnumquodque granatum hoc loco denotat vnicam virtutem & attributum Dei, quod attributum seu virtus Dei, est ipse Deus, qui per figuram circularem siue sphaericam exprimitur, eo quod careat principio & fine. Mustum autem horum granatorum, quod simul gustare ait, est fructio, quam anima recipit in quantum in praesentis vitae statu est possibile ex notitia & cognitione illorum, nec non diuini amoris voluptas, quam in eis praelibat. Et sicut ex multis granatorum granis vnicum duntaxat mustum profuiturata ex his omnibus Dei mirabilibus & magnalibus cognitis, oritur ac redundat in ipsam animam vnica fructio & delectatio amoris, quem ipsa summa voluntatis teneritudine protinus offert Deo. Hoc illa in canticis promissit Sponsa, si ad has eminentes notitias degustandas introduceretur ab illo, dicens: *ibi me dabo, & dabo tibi poculum ex vino condito, & mustum malorum granatorum meorum*: sua, dixit, licet Dei sint, eo quod ipse illa donauerit, sed anima tanquam rem propriam ea redonat ipsi Deo: quod indicare voluit,

B.
Joann
a Cru

Oper.
mysti.
NV
122

cum ait: Et granatorum mustum degustabimus. Dum enim Sponsus illud gustat, anima gustandum præbet, & dum anima illud libat, sponso vicissim gustandum exhibet, & sic gustus est vtrique communis.

CANTVS TRIGESIMVS- OCTAVVS.

CANCION XXXVIII.

*Alli me mostrarias
A quello, que mi alma pretendia
T luego me darias
Alli tu vida mia
A quello que me diste el otro dia.*

SENSVS

*Illic mihi monstrares
Id quod anima mea ambiebat,
Et statim mihi donares
Ibidem tu, ô mea vita,
Id quod dederas altera die.*

DECLARATIO.

SCopus animæ cupientis ingredi præfatas cauernas erat perfectè pertingere ad illud quod semper ambiuerat (saltem in quantum huius vitæ status id patitur) integrum, videlicet perfectumque amorem, qui in tali communicatione confertur. Intendebat insuper perfectè consequi, quoad spirituale, rectitudinem ac munditiem status iustitiæ originalis. Itaque duo asserit in hoc cantu: Primum est quod ibi, nimirum in transformatione illa notitiarum ostenderet id, quod anima in cunctis actibus & intentionibus suis ambiebat: quod est, eam edocere perfectè diligere Sponsum suum, sicut illi seipsum amat, vnâ cum cæteris quæ in sequenti cantu dilucidat. Secundum est, quod ibi etiam confertret munditiem ac puritatem, quam ei contulerat, in Protoparentibus in statu iustitiæ originalis, vel quam ei donat in die quo baptizatur, sic eam profus emundando à cunctis imperfectionibus ac tenebris, quemadmodum tunc mundata fuit.

*Illic mihi monstrares
Id quod anima mea ambiebat.*

Ambitio ista, est æqualitas siue vnio amoris. Amans enim nequit esse contentus, nisi percipiat se tantum amare, quantum amatur. Iam verò cum anima videat veritatem atque immensitatem amoris, quo diligitur à Deo, vellet etiam ipsa (si posset) nō minus alto, ac perfecto modo eum diligere, atq; in hunc finem optat a-

qualem transformationem. Non enim potest anima peruenire ad hanc æqualitatem, & integritatem amoris, nisi per omnimodam transformationem voluntatis suæ cum diuina: in quâ transformatione ita ad inuicem copulantur voluntates, vt è duabus vna resultet, eo sensu quo loquitur Apostolus. *Viuo, ego, iam non ego, viuit vero in me Christus.* Itaq; in hoc sensu intercedit æqualitas amoris: quia voluntas animæ in Dei voluntatem conuersa, iam tota est voluntas Dei: non enim perijt voluntas

Gal. 2. 20.

Iii 2. animæ